

O stabilnom putu i predanom angažmanu na profesionalizaciji i javnoj prepoznatljivosti obrazovnog profila etnolog-antropolog, diplomirani etnolog-antropolog – master i doktor etnologije-antropologije, svedoče kako pomenuta dinamična produkcija (obnavljanje časopisa Etnoantropološki problemi, pokretanje časopisa Antropologija, kontinuirano), tako i živa i kvalitetna saradnja Odeljenja sa drugim viđenijim institucijama struke u zemlji, posebno sa Etnografskim institutom SANU i Etnografskim muzejom u Beogradu. Koordinisani rad na prepoznatljivosti i javnom priznanju činjenice da etnolozi i antropolozi nisu samo nekritički „čuvари“ već i profesionalni analitičari materijalne i nematerijalne kulturne baštine, da svoja zaposlenja nalaze u medijima, državnoj upravi, institucijama civilnog društva, ali i naučnoistraživačkim institucijama tradicionalno orijentisanim na društveno prepoznatljivije discipline, kontekstualizovan je aktuelnim „naučnim i kulturnim ratom“ koji društveno-humanistička naučna/civilizacijska zajednica u Srbiji danas vodi za svoj opstanak.

Pokušaji da se discipline orijentisane na čuvanje/proučavanje identiteta (bili oni tradicionalni ili moderni, narodski ili urbani), posebno društveno-humanističke nauke, danas obrišu revizorskim perom, a da se kvalitet rezultata našeg rada određuje primitivnim metodologijama koje naučni rad tretiraju kao popularnu kulturu (poput sciјentometriје) bez uvida u civilizaciјski smisao postojanja i viševеkovnog razvoja humanističke kulture, posebno onih disciplina koji sekularnu državu, ljudska prava i fundamentalne slobode čuvaju kao poslednja brana pred mračnjaštvom populističke pseudo-nauke, vidovnjaštva i anti-modernih resursa sopstva, zahtevaju dalji napor struke čemu, verujem, značajno doprinosi i ponovno pokretanje rada Etnološkog i antropološkog društva Srbije i njegovog glasila, koje posle višegodišnje pauze imate priliku da čitate.

Miloš Milenković

Центар за етнoлoшкa и антропoлoшкa истраживања Филозофског факултета у Београду (ЦЕАИ)

ЦЕАИ представља најмлађу етнoлoшкo-антропoлoшкy институцију у Србији. Основан је 1987. године, под именом Центар за етнoлoшкa истраживања, као део тадашњег Одељења за етнологију Филозофског факултета Универзитета у Београду. Променом имена Одељења, у оно које важи и данас, Центар добија своје данашње име, такође, а од 1990. године води се као посебна факултетска научна (некада: научноистраживачка) јединица. Центром су руководили

угледни професори нашег Одељења, Никола Павковић и Бранко Ћупурдија, а све до пројекатског циклуса 2005-2010. година, основни задатак био му је реализација подпројеката, оствариваних у оквиру пројеката финансираних од стране републичког Министарства науке (и како год му, у одређеном временском тренутку, беше назив у складу с преференцијама одговарајућих републичких Влада) реализованих од стране оних установа, које су на то имале право до 2005. године.

У актуелном пројекатском циклусу, Центар се бави, углавном, реализацијом пројекта *Културни идентитети у процесима европске интеграције и регионализације*, а који финансира Министарство науке и технолошког развоја Републике Србије, под бројем 147035. Закључно са почетком текуће године, као резултат рада на том пројекту, одбрањено је више магистарских и докторских дисертација, а објављено је готово туче монографија, као и више десетина научних радова, уз учешће истраживача и истраживачица на научним скуповима у земљи и иностранству.

Центар је развио и сопствену издавачку делатност у последњих неколико година. Почев од 2006. године, објављује часопис *Антропологија*, који излази два пута годишње, а након прве године излажења, на основу задовољавања задатих критеријума, нашао се на листи Матичног одбора Министарства. До сада је изашло шест бројева *Антропологије*, а док се овај број *Етнолошких свезака* буде нашао у штампи, вероватно ће се појавити и седми. *Антропологија* објављује оригиналне научне радове, хронике дисциплинарно релевантних збивања, научне критике и полемике, као и приказе научних и стручних монографија и зборника радова, водећи рачуна о томе да сваки прилог, на извешан начин, представља теоријски, методолошки, аналитички, интерпретативни, критички или полемички допринос антрополошкој проблематици. Основни мотив за покретање часописа били су жеља и потреба да се представе резултати савремених антрополошких истраживачких аналитичких и интерпретативних напора колега и колегиница из српске академске заједнице, пре свега, али и оних из региона југоисточне Европе. До сада су, тако, поред домаћих, објављени текстови аутора и ауторки из Хрватске, Македоније и Словеније, али и из Велике Британије.

Најновију делатност Центра представља организовање семинара *Антрополошка агора*. Семинар је почео са радом у летњем семестру школске 2008/09. године. Његови учесници јесу колеге и колегинице који се баве етнолошким и антрополошким истраживањима као својом основном професионалном и дисциплинарном делатношћу, а који говоре о начину осмишљавања, организовања, спровођења оних

истраживања и њиховој методологији научног обавештавања и објашњавања, која су управо резултовала неким капиталним исходом, или би то требало да уследи у непосредној будућности, попут магистарских и докторских теза или научних монографија.

За крај новембра текуће године, заједно са Одељењем, Центар планира организовање научног скупа *Наши свет, други светови. Антропологија, научна фантастика и културни идентитети*.

Бојан Жикић, управник ЦЕАИ

Socio-kulturna antropologija u Istraživačkoj stanici Petnica

Istraživačka stanica Petnica (ISP) nalazi se u selu Petnica nadomak Valjeva. Već više od dvadeset godina stanica je posvećena naučnom razvoju i obrazovanju srednjoškolaca sa teritorije Srbije, ali i iz inostranstva, kroz organizaciju međunarodnih naučnih kampova. Za ovo vreme, Petnica je praktično postala „brend“, a zvati se njenim polaznicima, saradnicima ili čak predavačima vrsta je prestiža. Nezavisno od opravdanosti ove reputacije, sigurno je da generacije mladih koje su kroz nju prošle dele srećne uspomene ali i ljubav prema nauci, nezavisno od toga za koju su se (ili nisu) u kasnijim godinama opredelili.

Antropologija kao humanistička disciplina postoji u ISP od 1994. године, када су семинар водили Vesna Vučinić i Slobodan Naumović. Na redne године preuzela je Marina Pejanović, a od 1996. rukovodilac je bio Predrag Šarčević. Potpisnica ovih redova preuzela je rukovođenje seminarom, koji se sada (kao i na samom početku) zove Socio-kulturna antropologija (među polaznicima je vrlo brzo usvojen akronim SKA), 2006. године, са паузом током боравка на Оксфорду када је семинар водила Čarna Brković.

Struktura seminara u Petnici je takva da polaznici na prvom, „zimskom“ seminaru, stižu uvid u opseg tema kojima se bavi disciplina. Ovaj seminar je teorijski i predavački, a predavači su obično etnolozi i antropolozi koji imaju skorašnja istraživanja ili radove, te tako mogu na najbolji način da predstavе disciplinu. Takođe, na zimskom seminaru polaznici se upoznaju i sa osnovama srodnih, društvenih i humanističkih nauka koje postoje u Petnici – arheologijom, istorijom, lingvistikom i sl. Prolećni seminar je kraći i metodološki, odnosno na njemu polaznici dobijaju uvid u tehnike i metode pisanja naučnih radova, što je posao koji ih чека на најдужеј и најзахтевнијем, летњем семинару. Tokom ovog seminara, naime, od polaznika se очекује да напишу samostalne